

۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «فَوْزاً» مفعول مطلق نوعی برای فعل «فَازَ» می باشد و «عظیماً» صفت «فَوْزاً» می باشد.

۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (نیکو شدی از نظر خلق یا اخلاق) که با آمدن تمیز «حلقاً» ابهامی در نسبت دادن «نیکویی» باقی نمانده است. اما در گزینه های دیگر «ذره» و اسم تفضیل «اکمل» و پیمانه «قدح» از اسم های مبهم هستند که برای رفع ابهام به تمیز احتیاج دارند.

۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. زیرا سؤال شده موضوع متن پیرامون چیست؟ بنابراین با توجه به مطالب به کار رفته در متن، پاسخ «الفضاء الخارجی» است.

۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. زیرا سؤال شده که چه وقت رفتن انسان به ماه صورت گرفت؟ بنابراین پاسخ آن با توجه به تاریخ فعلی (۲۰۰۵)، ۳۶ سال پیش است، یعنی در سال ۱۹۶۹ میلادی.

۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. زیرا سؤال شده که بعد از تلاش های فراوان که از طریق تلسکوپ ها انجام گرفت چه چیزی رخ داده است؟ بنابراین پاسخ آن، چرخیدن اولین قمر مصنوعی پیرامون زمین است.

۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. زیرا سؤال شده که در آغاز دهه ی شصت چه چیزی رخ داده است؟ بنابراین پاسخ آن، بالا رفتن انسان برای اولین بار در سفینه ی فضایی و چرخیدن او پیرامون زمین است.

۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. زیرا تشکیل صحیح عبارت مذکور چنین است: «الْفَضَاءُ اسْمٌ يُطْلَقُ عَلَى الْمُنْطَقَةِ الْوَارِعَةِ خَارِجَ جَوِّ الْأَرْضِ».

تذکر: «خارج»: ظرف و منصوب به فتحه است.

۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. زیرا تشکیل صحیح عبارت مذکور چنین است: «لَقَدْ دَفَعَتِ الرَّعْبَةُ الْإِنْسَانَ فِي إِكْتِشَافِ الْمَجْهُولَاتِ وَ مَسَائِلَ لَا يَبْغُرُهَا».

تذکر: «مسائل» غیر منصرف بوده و بنابراین مجرور با اعراب فرعی «فتحه» می باشد.

۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱- مجرد ثلاثی (ص: مزید ثلاثی) ۳- لازم (ص: متعدی)، فعل و نائب فاعله ... (ص: فعل و نائب فاعله هو المستتر) ۴- مزید ثلاثی ... من باب تفعیل (ص: ... من باب إفعال)

۱۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «وراء»: اسم، مفرد مذکر، جامد غیر مصدری، معرب، منصرف، معرفه به اضافه و ممدود است که در این عبارت «ظرف و منصوب با اعراب اصلی» است.

۱۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۲- معرفة علم (ص: نكرة) ۳- مشتق و صفة مشبهة (ص: جامد و غیر مصدر)، نعت و مجرور ... (ص: مضاف الیه و مجرور بالكسرة) ۴- مؤنث معنوی (ص: مذکر مجازی)، معرف بالاضافة (ص: نكرة)

۱۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح سوال است. جاهای خالی باید به ترتیب با فعل مذکر و فعل مونث پر شوند و هر دو باید از یک زمان باشند. باتوجه به گزینه ها، فعل های مورد نظر مضارع می باشند.

فعل مضارع صیغه جمع مذکر غایب از «دعو»   يدَعُوْنَ ←
فعل مضارع صیغه جمع مونث غایب از «دعو»   يدَعُوْنَ ←

در فعل «يدَعُوْنَ» ابتدا اعلال به اسکان، سپس اعلال به حذف صورت گرفته و نهایتاً «يدَعُوْنَ» به دست می آید.

۱۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ترجمه گزینه ها به صورت زیر است:

(۱) از آزار مردم هنگام پرواز می ترسند.   (۲) می توانند شرایط نامناسب را تحمل کنند.

(۳) نمی توانند برای مدت طولانی پرواز کنند.   (۴) فقدان آب و غذا را نمی توانند تحمل کنند.

بر اساس جمله ی «لَبَّائِهَاتُ تَتَحَمَّلُ التَّغْيِيرَاتِ الْجَوِّيَّةَ وَ الطَّرُوفِ الصَّعِيْبَةَ وَ ...» مشخص می شود که علت عدم مهاجرت گنجشکان در گزینه ی (۲) ذکر شده است. گزینه های (۳) و (۴) کاملاً متضاد متن و گزینه ی (۱) علی رغم درست بودن، به عدم مهاجرت گنجشکان ارتباطی ندارد.

۱۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ترجمه ی گزینه ها:

(۱) بذرها و دانه ها یکی از انواع غذاهای گنجشکان است.   (۲) عقاب در تحمل گرسنگی از گنجشک تواناتر است.

(۳) بلبل در زمستان به مناطق معتدل مهاجرت نمی کند.   (۴) بعضی از انواع گنجشکان در نزد مردم محبوبند.

بر اساس متن: «هِيَ تَسْتَطِيعُ أَنْ تَتَحَمَّلَ الْجَوْعَ ...» (او می تواند بهتر از پرندگان بزرگتر از خودش گرسنگی را تحمل کند) بنابراین گزینه ی (۲) غلط است.

۱۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ترجمه ی گزینه ها:

(۱) برای گنجشکان در زندگی هیچ زبانی نیست.   (۲) گنجشکان صدای زیبایی ندارند.

(۳) گنجشک دشمن مزرعه ها است.   (۴) گنجشکان غیر از هوای معتدل را نمی تواند تحمل کنند.

بر اساس جمله «العصافيرُ تسببُ خساراتٍ كثيرةً للمزارع» (گنجشکان باعث خسارات فراوانی در مزرعه ها می شوند) مشخص می گردد که گزینه ی (۳) صحیح است.

۱۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ترجمه گزینه ها:

(۱) برای اینکه نیازی به شرایط خاصی برای زندگی ندارند.   (۲) برای اینکه انسان آن را آزار نمی دهد.

(۳) برای اینکه آب و غذا در تمام نقاط جهان موجود است.   (۴) برای اینکه آنها انواع فراوان و تعداد زیادی دارند.

بر اساس متن گنجشکان به علت داشتن تحمل زیاد و همچنین توانایی زندگی در هر آب و هوایی، می توانند در تمام نقاط دنیا زندگی کنند. لذا گزینه ی (۱) صحیح است.

۱۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. نقش، اعراب و حرکت گذاری کلمات در این جمله به شرح زیر است:

هِيَ: مبتدا، مبنی بر فتح ومحلأ مرفوع - تَسْتَطِيعُ: فعل مضارع باب استفعال از «طوع» خبر و محلأ مرفوع - أَنْ تَتَحَمَّلَ:

فعل مضارع منصوب بر وزن تَنَفَّلَ - الْجَوْعُ: مفعول و منصوب با فتحة - الْعَطَشُ: معطوف به مفعول و منصوب.

۱۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. نقش، اعراب و حرکت گذاری کلمات در این جمله به شرح زیر است:
العَصافيرُ: مبتدا و مرفوع با ضمّه - تَسْبُبُ: فعل مضارع مرفوع بر وزن «تَفَعَّلُ» - خساراتُ: مفعول و منصوب با كسره
(چون جمع سالم مونث است) - كَثِيرَةٌ: صفت و منصوب بالتبع - بالمزارع: جارو مجرور با كسره.

۱۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «عدیة» اسم مفرد مونث و صفت مشبّهة (بر وزن فعلیة) است. همچنین معرب و نکره بوده و از غیر منصرفها نیست در متن داده شده نیز نقش صفت و مرفوع را دارد.

۲۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «تَشَعَّرُ» فعل مضارع ثلاثی مجرد، از ریشه‌ی «شعر» و از صیغه «لغایبة» می‌باشد. بنابراین صحیح و سالم و معرب است. این فعل متعدی بوده و در این متن فاعل آن ضمیر مستتر «هی» می‌باشد.

۲۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «یَصِيدُ» فعل مضارع ثلاثی مجرد از صیغه للغایب و از ریشه‌ی «ص ی د» می‌باشد. بنابراین معتل اجوف و معرب است. این فعل متعدی و معلوم است و در متن داده فاعل آن ضمیر مستتر «هو» است.

۲۲- گزینه ۴ صحیح است. «تقاومان» فعل مضارع، صیغه مثنی مؤنث غایب از باب «مفاعلة» و از ریشه «قوم» می‌باشد. بدیهی است که این فعل معتل و اجوف بوده و از دسته افعال مضارع معرب است.

۲۳- عبارت دوم درست است. اَنْطِقُ و اَلْهَمُّ هر دو امر باب افعال می‌باشند.

۲۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ترجمه جملات موجود در گزینه‌ها به ترتیب است:

- (۱) عقاب لانه‌اش را بر روی همه درختان می‌سازد. (۲) عقاب هر سال لانه‌اش را تعمیر می‌کند.
(۳) پرنده‌ها معمولاً لانه‌اشان را عوض نمی‌کنند. (۴) همه پرندگان لانه‌اشان را در نقاط بلند می‌سازند.
براساس آنچه در متن آمده است:

- (۱) عقاب لانه‌اش را روی بلندترین مناطق کوه و یا بلندترین درختان جنگل می‌سازد   گزینه ۱ غلط است. ←
(۲) اغلب پرندگان هر سال لانه‌شان را تغییر می‌دهند   گزینه ۳ غلط است. ←
(۳) در میان پرندگان تنها عقاب لانه‌اش را در نقاط بلند می‌سازد   گزینه ۴ غلط است. ←

۲۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. براساس جمله «يقومُ باصلاح و تعمیرِ عُنْثِه سنوياً و يضيفُ إليه مايقويه من الأغصانِ و الخشبِ و حتّى من قطع الحديدِ إحياناً» که در متن آمده است عقاب برای «اصلاح، تقویت و تعمیر» خانه خود آنرا با چوبها و قطعات آهن تعمیر می‌کند، اما افزایش وزن خانه خود را به عنوان هدف در نظر ندارد.

۲۶- طبق آنچه که در متن آمده است یکی از موارد تمایز عقاب با سایر پرندگان که نشان دهنده صلاحیت او نیز هست ، اینست که خانه‌اش را در مناطق بلند می‌سازد بنابراین گزینه ۱ صحیح است.

۲۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. براساس متن آنچه از زندگی عقاب می‌توان تندوخت «عزّت و انتخاب اهداف بلند مدّته» است که در گزینه ۴ به آن اشاره شده است.

۲۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. حرکت گذاری کلمات جمله بدین صورت است:
«يُواظِبُ»: فعل مضارع باب مفاعلة - على البقاء: جار و مجرور - فى عُنْثِه: جار و مجرور - لسنوات: جار و مجرور -
طويلة: صفت و مجرور بالتبع

۲۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. حرکت گذاری کلمات بکار رفته در متن به این شرح است:
«يَبْتَخِرُ»: فعل مضارع باب افتعال که در آن اعلال به حذف رخ داده است.

مکان: مفعول و منصوب - عُنْثِه: مضاف الیه و مجرور - «أعلى»: اسم تفصیل - نُقْطَةُ: مضاف الیه و مجرور - من الجبال:
جار و مجرور

۳۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «عُشّاً» اسمی است «مفرد ، مذکر، نکره، جامد، منصرف و معرب» و در عبارت « بيني البعضُ لنفسه عُشّاً» این کلمه مفعول و منصوب است.

۳۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «يقومُ»: فعل مضارع از ریشه «قوم» و از صیغه مفرد مذکر غایب (لغایب).

بنابراین فعل یاد شده، معتل و اجوف، معرب، لازم و معلوم است و در عبارت «يقومُ باصلاح و تعمیرِ عُنْثِه سنوياً» فاعل آن ضمیر مستتر «هو» است.

۳۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «نرى» فعل مضارع صیغه متکلم مع الغیر از ریشه «رأى» می‌باشد. همچنین « معرب، متعدی، معلوم و ثلاثی مجرد» است. در عبارت «لهذا نرى عُنْثُه قدازدادَ وزناً» فاعل فعل مذکور ضمیر مستتر «نحن» می‌باشد.
تذکر: فاعل فعل مضارع در این صیغه همواره ضمیر مستتر «نحن» است.

۳۳- «مؤمناً» مشتق و منصوب بوده و به بیان حالت می‌پردازد لذا حال مفرد و منصوب است.

«درمانده را در حالیکه به خداوند ایمان داشتیم، یاری کردم»

۳۴- ترجمه متن: «سعید دانش آموز کوچکی است که هر روز صبح از خواب بیدار می شود و به دستشویی می رود برای اینکه دستها و صورتش را با آب و صابون بشوید، سپس وضو می گیرد و نماز می خواند. بعد از آن برای غذا می نشیند و غذایش را با خانواده اش میل می کند. سپس کتابهایش و دفترهایش را در کیفش منظم می کند و آن را برمی دارد و به کارش می پردازد و با همه شادی، پندهای معلمش را قبول می کند و به آن عمل می کند و سفارشهایش را اجرا می کند و به خوبی از وسایل تحصیلی اش محافظت می کند. در کلاس درس از دوستانش چیزی نمی گیرد و چیزی غیر از درس نمی نویسد. بعد از بازگشتش و انجام تکالیف درسی خود به بازی بسیار، سرگرم می گردد و دیر نمی خوابد تا شاداب بیدار شود.»

گزینه ۱ صحیح است. ترجمه سوال: «بعد از برخاستن از خواب دانش آموز چه کاری را انجام می دهد؟» باتوجه به عبارت «يَذْهَبُ إِلَى الْمَغْسَلِ لِيَتَوَضَّأَ وَيُصَلِّيَ» گزینه ۱ صحیح است. ترجمه سایر گزینه ها:

(۲) برای نماز وضو می گیرد سپس دستها و پاهایش را با آب و صابون می شوید.

(۳) هر صبح از خواب بیدار می شود و برای وضو گرفتن به دستشویی می رود.

(۴) شاداب از خواب بیدار می شود برای پاک کردن بدن و نماز خواندن.

۳۵- گزینه ۳ صحیح است. ترجمه سوال: «سعید هر صبح به چه حالتی از خواب برمی خیزد؟»

در متن، جمله «وَلَا يَنَامُ مَتَأَخَّرًا حَتَّى يَسْتَقْبِظَ نَشِيطًا» این مفهوم را می رساند که سعید هر صبح با شادابی برمی خیزد، لذا گزینه ۳ صحیح است. ترجمه سایر گزینه ها:

(۱) برمی خیزد در حالیکه برای انجام کار شتابان است. (۲) بیدار می شود در حالیکه دیر کرده است.

(۴) می نشیند در حالیکه دیر کرده و شاداب است.

۳۶- گزینه ۲ صحیح است. در متن داده شده جمله ای بدین مضمون وجود دارد «تَعَدَّ رُجُوعِهِ وَ الْعَمَلِ بِوَأَجَابَةِ الدَّرَاسِيَةِ يَتَسَلَّى بِالْعِبَادِ كَثِيرَةً» که گزینه ۲ خلاف آنرا بیان کرده، لذا گزینه ۲ نادرست است. ترجمه سایر گزینه ها:

(۱) سعید دانش آموزی است که در مرحله ابتدایی درس می خواند. (این گزینه باتوجه به جمله «سَعِيدٌ تَلْمِيذٌ صَغِيرٌ» که در ابتدای متن آمده صحیح است.)

(۳) پندها را می پذیرد و سفارشها را مورد عمل قرار می دهد.

(۴) نصیحتهای معلمش را با همه شادی گوش می کند.

۳۷- گزینه ۴ صحیح است. ترجمه سوال: «دانش آموز هنگام ... بیدار می شود.»

از آنجا که سعید برای نماز صبح بیدار می شود لذا باید قبل از طلوع خورشید برخیزد. ترجمه گزینه ها عبارتند از:

(۱) بعد از صبح

(۲) هنگام طلوع خورشید

(۳) در ابتدای طلوع خورشید

(۴) هنوز خورشید طلوع نکرده است

۳۸- گزینه ۳ صحیح است. تجزیه فعل «يَتَوَضَّأُ» به صورت زیر است: «فعل مضارع، للغائب، ثلاثي مزيد از باب تفعیل، صحیح و سالم از ریشه «ن ظ ف»، معرب، معلوم، متعدی». در این متن فاعل آن ضمیر مستتر «هو» است.

۳۹- گزینه ۲ صحیح است. در تجزیه فعل «يَنَامُ» باید به موارد زیر اشاره کرد: «فعل مضارع، للغائب، ثلاثي مجرد از مصدر «نوم»، معتل، اجوف از ریشه «نوم»، معلوم، معرب و لازم». فاعل آن در اینجا «هو» مستتر است.

۴۰- گزینه ۴ صحیح است. کلمه «صغیر» را اینگونه می توان تجزیه کرد: «اسم، مفرد مذکر، مشتق، صفت مشبّهه، نکره، معرب، صحیح الاخر، منصرف». در اینجا نقش «نعت (صفت)» را دارد. گزینه ۱ که آنرا «اسم مبالغه و غیرمنصرف»، گزینه ۲ که آنرا «جامد مصدری» و گزینه ۳ که آنرا «مضاف الیه» بیان کرده همگی غلط می باشند.

۴۱- گزینه ۱ صحیح است. کلمه «محافظة» مصدر باب مفاعلة و از ریشه «ح ف ظ» بوده، بنابراین جامد و صحیح و سالم می باشد. نکره است و غیرمنصرف نمی باشد. حرف آخر آن یعنی «ة» هر حرکتی را می پذیرد، بنابراین این کلمه صحیح الاخر خوانده می شود. در این عبارت نقش مفعول مطلق نوعی منصوب را دارد.

۴۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گزینه ۴ غلط است، زیرا عدسی مقعر، اشیاء را کوچکتر نشان می دهد و لذا نمی توان از آن برای دیدن میکروبها استفاده کرد.

۴۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عدسی قادر است که پرتوهایی را که به آن می رسد متمرکز یا پراکنده سازد پس گزینه ۱ صحیح می باشد.

از عدسی معمولاً در خانه استفاده نمی شود «گزینه ۲» - عدسی پرتوها را از دوربین نمی گیرد. «گزینه ۳» عدسی در

داخل زمین تشکیل نمی شود بلکه در کارخانه ها ساخته می شود. «گزینه ۴»

۴۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۴۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تَكُونُ (فعل بر وزن تَفَعَّلُ) - الْعَدَسَةُ (اسم فعل ناقصه و مرفوع) - مُتَحَنِّنَةً (خبر ناقصه و منصوب) - نَحْوَ (ظرف و مبنی بر فتح) - الدَّاخل (مضاف الیه و مجرور) - تُسَمَّى (فعل مضارع و مجهول) - مُقَعَّرَةً (نائب فاعل و مرفوع)

۴۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مِنْ (حرف جرّ و مبنی بر سکون) - صفاتٍ (مجرور به حرف جرّ با کسره) - الْعَدَسَةُ (مضاف الیه و مجرور) - الْمُحَدَّثِيَّةُ (مجرور به دلیل صفت بودن) - أُنَّ (در میان جمله از اِنَّ نمی توان استفاده کرد.)

تَكَبَّرُ (فعل مضارع بر وزن تَفَعَّلُ) - صُورَةٌ (مفعول و منصوب) - الْجِسْمِ (مضاف الیه و مجرور)

۴۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (مبنی للمعلوم و فاعله «هو» المستتر) در گزینه ۱، (من باب تفعیل) در گزینه ۲ و (لازم و مبنی للمعلوم و فاعله «ماده») در گزینه ۴ نادرست می باشد.

۴۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (مضاف الیه و مجرور) در گزینه ۱، «مَعْرَفٌ بِالْإِضَافَةِ» در گزینه ۲ (صفت مشبّهه و ممنوع من الصرف) در گزینه ۳ نادرستند.

۴۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (من باب افتعال) در گزینه‌ی ۱، (للمخاطبة) در گزینه‌ی ۳ و (مبنى على الضمّ و فاعلهُ «هی» البارز) در گزینه‌ی ۴ نادرستند.

۵۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مصدر باب «استفعال» از «وصل»، «استیصال» می‌باشد که در آن حرف عله ساکن «واو» که حرف ماقبل آن مکسور است به «یاء» تبدیل می‌گردد و به صورت «استیصال» در می‌آید.

۵۱- ترجمه متن: خالد مردی بود که با پدر پیرش بی‌رحم بود. به او نیکویی و مهربانی نمی‌نمود. در روزی از روزها خواست که از او (پدرش) خلاص گردد. پس او را بر پشت خود حمل کرد تا در خارج شهر ترکش کند. در راه خالد احساس خستگی کرد. پس نزدیک درختی ایستاد تا در زیر سایه‌اش استراحت کند. پدرش نشست در حالیکه غمگین بود و گفت: «لا حول ولا قوة الا بالله». خالد گفت: چرا گریه می‌کنی؟ پیرمرد جوابش داد که: روزی را بیاد آوردم که پدرم را بردم تا از دستش راحت شوم و این جزای کاری است که با پدرم انجام دادم. خالد از جایش برخاست در حالیکه پشیمان بود.

گزینه ۲ صحیح است. ترجمه سؤال: «چرا پسر، پدرش را به خارج شهر برد؟» طبق آنچه در متن آمده، می‌خواست از دست او خلاص شود. ترجمه سایر گزینه‌ها: (۱) برای اینکه آنجا استراحت کند. (۲) تا او را به خاطر عملش، جزا دهد. (۳) تا او را جزای خیر دهد.

۵۲- گزینه ۱ صحیح است. ترجمه سؤال: «برای پیرمرد چه اتفاقی افتاد هنگامیکه به درخت رسید؟» طبق آنچه که در متن آمده، روز بیرون بردن پدرش را به خاطر آورد. ترجمه سایر گزینه‌ها: (۲) بیاد آورد جزایی را که دیده بود. (۳) از پسرش خواست که مانند او عمل نکند. (۴) پشیمان از جایش برخاست.

۵۳- گزینه ۴ صحیح است. ترجمه سؤال: «خالد بعد از شنیدن حکایت (سخنان پدرش) چه حالی پیدا کرد؟» طبق متن، از کارش پشیمان شد. ترجمه سایر گزینه‌ها: (۱) گناهکار (۲) بیرحم (۳) غمگین

۵۴- گزینه ۱ صحیح است. ترجمه سؤال: «پیرمرد با پدرش چه برخوردی کرده بود؟» طبق متن، او هم با پدرش مهربان نبود و در حقش بدی کرده بود. ترجمه سایر گزینه‌ها: (۲) بیرحم نبود (۳) نیکوکار بود (۴) گناهکار نبود

۵۵- گزینه ۳ صحیح است. يُحسِنُ: فعل مضارع، ثلاثی مزید از باب افعال، لازم، صحیح و سالم (از ریشه «ح سن»)، از فعلهای مضارع مرفوع، معلوم، للغایب (مفرد مذکر غایب) و معرب است. در عبارت داده شده فاعلش ضمیر مستتر «هو» می‌باشد.

۵۶- گزینه ۴ صحیح است. تَذَكَّرْتُ: فعل ماضی، متکلم وحده، ثلاثی مزید از باب تفعّل، مبنى (مبنى بر سکون)، صحیح و سالم (از ریشه «ذکر»)، معلوم و متعدی می‌باشد و فاعل آن ضمیر بارز «ت» است.

۵۷- گزینه ۳ صحیح است. الايام: اسم، جمع مکسر یَوْم، جامد، معرب، معرفه به «ال» و منصرف است. در عبارت داده شده «مجرور به حرف جازه» می‌باشد.

۵۸- گزینه ۲ صحیح است. نادماً: اسم، مفرد، مذکر، اسم فاعل ثلاثی مجرد از «ن د م»، مشتق، معرب، نکره و منصرف است. در عبارت داده شده «حال است و منصوب» و ذوالحال آن «خالد» است که معرفه می‌باشد.

۵۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۱- کانت تُرَبِّي: تربیت کرده بود (ص: تربیت می‌کرد)

۲- کانت تُرَبِّي: تربیت .... قرار داد (ص: مانند) فی مواجهه الكفر و الظلام: به خاطر مقابله با کافران و ظالمان (ص: در رویارویی با کفر و سیاهی)

۳- الكفر و الظلام: کافران و ستمگران (ص: به کفر و تاریکی)، کانت تُرَبِّي: تربیت می‌نمود (ص: مانند)

۶۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۱- «احدی از مردم»: واحداً من الناس (ص: احد یا إحدى است که بستگی به مذکر یا مؤنث بودن مضاف الیه دارد). کوچک آنها: الصغیر (ص: صغیر هم)، بزرگ: کبیر هم (ص: کبیر).

۳- فرزندان عزیز من: یا بنی العزیز (ص: یا اولادی الاعزاء یا اثنائی الاعزاء)، مردم: المسلمین (ص: الناس)، کوچک آنها: صغارهم (ص: مانند گزینه ۱) بزرگ: کبار (ص: مانند ۱)

۴- احدی را از مردم تحقیر مکنید: لا تجعلوا احداً من الناس حقيراً (ص: لا تُحقروا احداً من الناس)، کوچک آنها: الصغیر (ص: مانند گزینه ۱)

۶۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «جُلوس» که «مصدر (ثلاثی مجرد) منصوبی» از جنس فعل جمله (يَجْلِسُ) می‌باشد، طبق قاعده، «مفعول مطلق» است. این «مفعول مطلق» با توجه داشتن «مضاف الیهی» که معنای «وصفی» می‌دهد (العبد)، می‌تواند به «نوع» فعل اشاره کند، بنابراین «مفعول مطلق نوعی» می‌باشد.

ترجمه: «پیامبر (ص) در غذا خوردن مانند بندگان می‌نشست.»

۶۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. زیرا سؤال از علت حرکت چشمه‌ها به سمت سرایشی‌ها است، بنابراین پاسخ گزینه ۳ که عنوان می‌کند برای اینکه از مناطق مرتفع جاری می‌شود مناسب خواهد بود.

۶۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. زیرا سؤال از زمان تبدیل ابرها به برف و باران است، بنابراین پاسخ گزینه ۲ که عنوان می‌کند «بعد از اینکه جو زمین سرد می‌شود» مناسب آن می‌باشد.

۶۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. زیرا سؤال از زمان جاری شدن چشمه‌ها است، بنابراین پاسخ گزینه ۱ «هنگامی که آبها در دل زمین انباشته می‌شوند و حجم آنها زیاد می‌شود» مناسب آن می‌باشد.

۲) هنگامی که برفها بر قله‌ها می‌بارند (!)

۳) هنگامی که برفها با گذشت زمان و با حرارت ذوب می‌شوند (!)

۴) هنگامی که آبها در دل زمین نفوذ می‌کنند (!)

۶۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. زیرا بخار آب به صورت «آب = ماء»، «باران = مطراً» و «برف = ثلجاً» به زمین باز می‌گردد.

۶۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۱) جامد مصدر (ص: مشتق و اسم فاعل) ۲) خبر مفرد (ص: نعت) ۳) ممنوع من الصرف (ص: منصرف)

۶۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۲) ممنوع من الصرف (ص: منصرف)، خبر اَنْ المَقْدَم (ص: اسم اَنْ) ۳) مشتق و صفة مشبهة (ص: جامد و غیر مصدر)، معرفة علم (ص: معرف باللام) ۴) مبنی (ص: معرب)، مفعول به (ص: اسم اَنْ و منصوب)

۶۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱) من باب تفعیل (ص: من باب تفعّل) ۲) متعدّد (ص: لازم)، مبنی للمجهول (ص: مبنی للمعلوم) ۳) معتل و مثال (ص: صحیح و سالم)، متعدّد (ص: مانند ۳)

۶۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱) مفعول به ثانٍ (ص: تمییز) ۲) مفرد مؤنث (ص: جمع تکسیر و مفرده عین و هو مؤنث معنوی)، مشتق و ... (ص: جامد غیر مصدر)، حال مفردة (ص: تمییز) ۴) اسم جمع - مفرد مؤنث (ص: مانند ۲)، معرفة (ص: نكرة)، مفعول فیه (ص: تمییز)

۷۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فعل «یقیم» مجهول نشده ست و مجهول آن «یقام» می‌باشد. البته باید در نظر داشت که فعل مجهول در افعال معتل از اصل فعل ساخته می‌شود: یقیم یقوم یقوم یقوم. اعلال ← به قلب
گزینه‌ی (۲): فعل «قیل» به درستی مجهول شده است ولی فاعل آن حذف نشده است، یعنی «المسلم» که فاعل است، باید در جمله‌ی مجهول حذف شود.
در گزینه‌ی (۳): فعل «بیع» به درستی مجهول شده است ولی از لحاظ صیغه با نایب فاعل خود که مؤنث است تطابق ندارد، یعنی «بیعت الارض» صحیح است.

۷۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مطابق متن پادشاه در «جزیره‌ی صقلیه» زندگی می‌کرد.

۷۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مطابق متن پادشاه از دانشمند استقبال و حمایت می‌نمود و این نشانه‌ی دانش دوستی او می‌باشد.

۷۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مطابق متن «پادشاه ادیسی رادر کاخ خویش مشایعت می‌کرد».

۷۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی «۱» «تولد ادیسی قبل از سال ۴۰۰» نادرست است زیرا او در قرن پنجم متولد شده بود در گزینه‌ی «۲» آمده است «ادیسی نتوانست کارهایش را کامل کند» که نادرست است و در گزینه‌ی «۴» نیز عبارت «سخنان ادیسی در کتابی ثبت نشده است»، نادرست می‌باشد.

۷۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. صورت حرکت گذاری شده‌ی عبارت اینگونه است «وَلِدَ الْإِدْرِيسِيُّ فِي الْقَرْنِ الْخَامِسِ وَ قَضَى شَبَابَهُ فِي السَّفَرِ»

۷۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. صورت حرکت گذاری شده‌ی عبارت اینگونه است: «رَسَمَ صُورَةً كَامِلَةً لِلْعَالَمِ أَوْضَحَ فِيهَا نِقَاطَهُ»

۷۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. موارد نادرست سه گزینه دیگر به ترتیب (موصوف و منصوب بالتبعية - نكرة - اسم مبالغة) می‌باشد.

۷۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. موارد نادرست سه گزینه دیگر به ترتیب (فاعله ضمیر «هو» المستتر - باب مفاعلة - مبنی للمجهول - مجرد ثلاثی) می‌باشد.

۷۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. موارد نادرست سه گزینه دیگر به ترتیب (باب افتعال - فاعله ضمیر «هو» المستتر - منصوب - معرب) می‌باشد.

۸۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نَحْنُ (ما) - نَسْتَعِيدُ (پناه می‌بریم) - بِاللَّهِ (به خداوند) - الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ (شیطان رانده شده) - إِخْوَانِ (برادران) - أَصْحَابِ (یاران)

۸۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «تمشون» فعل مضارع معتل ناقص است که قبل از اعلال به صورت «تَمْشِيُونَ» بوده است.

۸۲- متضاد: ۱- (الْعَم) ۲- (الدُّكْر)
مترادف: ۱- (يُشَاهِدُ) ۲- (يَسْتَطِيعُ)

۸۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱- و هو مؤنث (ص: و هو مذکر) ۳- مشتق و صفت مشبهة (ص: جامد غیرمصدر)، ممنوع من الصرف (ص: منصرف) ۴- مشتق و اسم مبالغه (ص: جامد غیرمصدر)، مجرور بالفتحة (ص: مجرور بالكسرة)

۸۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱، «فرحین»، در گزینه‌ی ۲، «صِفْرًا» و در گزینه‌ی ۴ «يَهْتَفُونَ ضِدًّا المستکبرین» حال هستند و صحیح آمده‌اند. در گزینه‌ی ۳، حال مفرد باید متناسب با ضمیر «تُ» بیاید که باید «مبشراً» یا «مبشراً» باشد.

۸۵- مضارع از «عاشَ (-ع)» فعل «يعيشُ» می‌باشد که در جای خالی اول قرار می‌گیرد و مصدر آن یعنی «عیش» به عنوان مفعول مطلق استفاده می‌شود. البته چون مضاف است، تنوین نمی‌گیرد.
«يعيشُ البخيلُ في الدُّنيا عيشَ الفقراءِ» (خسیس در دنیا همانند تهیدستان زندگی می‌کند)

راهنمایی: فالَ (-) يَفِيْلُ

۸۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «صَفَّقَ» به معنی «دست زد» است.

۸۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اولاً «كُلُّ» فاعل فعل «يَنْقُصُ» است می‌باشد و باید مرفوع باشد. ثانیاً «العلم» مستثنی غیر مفرغ است باید منصوب باشد.

۸۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (۱) «المؤمنين» تابع لفظ «أنتُ» بوده و باید مرفوع باشد (المؤمنون). (۲) مظلومون، منادای مضاف است که باید منصوب باشد (مظلومین) و ثانیاً به علت مضاف واقع شدن «ن» آن حذف می‌شود (مظلومي). (۳) «معلماً» نیز به همان دلیل باید به «معلمی» تبدیل شود.

۸۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «و» یا «ئ» در آخر فعل که به خاطر یکی از عوامل ساکن دهنده، ساکن شده باشد حذف می‌شود. در گزینه‌ی ۱ و ۲ و ۴، این حذف، رخ نداده است.

۹۰- الخَفَاشُ يُرْسِلُ موجاتٍ صوتيةً قصيرةً.

۹۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱ - يَكْتُمُ (ص: يَكْتُمُ) ۲ - تَبَاهِي (ص: تَبَاهِي) ۳ - جِلْم (ص: جِلْم) ، تَبَاهِي (ص: تَبَاهِي)

۹۲- الصالحينَ - مستثنی است و منصوب به «ی». (جمله‌ی قبل از «إِلَّا» کامل است.)

۹۳- گزینه ۲ صحیح است. «ملقیاً» کلمه‌ای است مشتق (اسم فاعل است) و نکره که حالت و چگونگی حضرت علی (ع) را بیان می‌کند و توصیفی برای حضرت علی (ع) (که معرفه است) می‌باشد. از همه آنچه که گفته شد نتیجه می‌شود که «ملقیاً» حال می‌باشد.

۹۴- ترجمه‌ی متن: «لاک پشت حیوانی است که در داخل صدفی (لاک) بزرگ زندگی می‌کند و هنگامی که احساس خطر کند، اعضای (بدنش) را درون لاک پنهان می‌کند. او (حیوانی) کُند است به گونه‌ای که بسیاری از تاریخ نگاران اظهار شگفتی می‌کنند که لاک‌پشت چگونه توانسته که در زمان مناسب به کشتی نوح برسد.»

«بر لاک‌پشتها از طرف انسان آزار و اذیت زیادی وارد شده است. شکار آنها به مقدار بسیار زیادی برای بدست آوردن صدفها (لاک) و گوشتشان، انجام می‌شود. لاک‌پشتها در تمام نقاط دنیا وجود دارند مگر در یک‌جا و آنهم قاره‌ی استرالیا.»

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی گزینه‌ها:

(۱) اعضایش را هنگام مواجهه با خطر پنهان می‌کند. (۲) در تمام قاره‌ها مخصوصاً استرالیا زندگی می‌کند.
(۳) دیگران و مخصوصاً انسان را آزار می‌دهد. (۴) به دلیل کندی‌اش نتوانست که به کشتی نوح برسد.

بر اساس آنچه در متن آمده تنها گزینه‌ی (۱) صحیح است. زیرا در متن آمده است که:

(۱) در تمام قاره‌ها به غیر از استرالیا زندگی می‌کند گزینه‌ی (۲) غلط ←
(۲) مورد آزار و اذیت انسان قرار می‌گیرد گزینه‌ی (۳) غلط ←
(۳) علی‌رغم کندی‌اش به کشتی نوح رسید گزینه‌ی (۴) غلط ←

۹۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. براساس جمله‌ی «فقدكان صيِّدًا يَتَمَّ بكمياتٍ كبيرةٍ للحصولِ علىِ أصدافها و لحومها» انسان لاک‌پشتها را برای بدست آوردن گوشت و لاکشان می‌کشد و به این طریق آنها را آزار می‌دهد. در نتیجه گزینه‌ی (۲) صحیح است.

۹۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. طبق جمله‌ی «عندما تشعُرُ بأى تخفي أعضاءها داخل الصدفية» که در متن آمده است. لاک‌پشتها به هنگام احساس خطر یا احساس آزادی و اذیت دیگران در درون لاک خود پنهان می‌شوند. این مطلب در گزینه‌ی (۲) مورد اشاره قرار گرفته است.

۹۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی گزینه‌ها به این ترتیب است:

(۱) لاک‌پشت در مقابل دیگران ایمن نیست. (۲) صدف و لاک لاک‌پشت، گرانهاست.
(۳) لاک‌پشت می‌تواند سرش را پنهان کند. (۴) لاک‌پشت برکشتی نوح سوار نشد.
برطبق متن، لاک‌پشت علی‌رغم کندی‌اش خود را به کشتی نوح رساند و در نتیجه گزینه‌ی (۴) غلط است.

۹۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. حرکت گذاری کلمات در این جمله به شرح زیر است:
عندما - تشعُرُ (فعل مضارع ثلاثى مجرد بوزن تَفْعَلُ) - بأى (جار و مجرور) - خطري (مضاف اليه) - تخفي (فعل مضارع ثلاثى مجرد) - اعضاء: مفعول و منصوب، بنابراین حرکت‌گذاری در گزینه‌ی (۴) درست است.

۹۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در جمله‌ی داده شده:

(۱) «السَّلَاحُ»: مبتدا و مرفوع
(۲) «موجوده»: خبر مفرد و مرفوع
(۳) في كُلِّ: جار و مجرور
(۴) نقاط العالم: هر دو مضاف اليه و مجرور
(۵) نقطة: مستثنی غیر مفرغ و منصوب
(۶) واحدة: صفت و منصوب بالتبع

۱۰۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «مُنَاسِبٌ» اسم فاعل ساخته شده از فعل «يُنَاسِبُ» می‌باشد و این فعل، مربوط به باب مفاعلة است. همچنین در عبارت «في الوقتِ المُناسِبِ»، این کلمه صفت بوده و به تبعیت از «الوقتِ» مجرور می‌باشد.

۱۰۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «تَعَرَّضْتُ» برونز «تَفَعَّلْتُ» فعل ماضی باب تفعّل بوده و «ع ر ض» سه حرف اصلی آن است. بنابراین فعل یاد شده، «ثلاثی مزید، صحیح و سالم، لازم و مبني بفتح» است. در عبارت «وَقَدْ تَعَرَّضْتُ السَّلَاحُفُ إِلَى إِيْذَاءِ كَبِيرٍ مِنَ الْإِنْسَانِ» فاعل این فعل اسم ظاهر «السَّلَاحُفُ» می‌باشد.

۱۰۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «يَتِمُّ» فعل ثلاثی مجرد بوده و «ت م م» حروف اصلی آن است. بنابراین، این فعل «صحیح و مضاعف معرب، معلوم و لازم» است. در عبارت «فَقَدْ كَانَ صَيْدُهَا يَتِمُّ بِكَمِيَاةٍ كَبِيرَةٍ» این فعل نقش خبر «كان» را داشته و فاعل آن ضمیر مستتر «هو» است.